

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 615/2024
21.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Бранислава Босиљковића, председника већа, Бранке Дражић и Драгане Бољевић, чланова већа, у парници тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Сафет Чоловић адвокат из ..., против тужене Републике Србије, коју заступа Државно правобранилаштво - Одељење у Ужицу, ради уплате доприноса, одлучујући о ревизији тужиље изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 803/23 од 17.08.2023. године, у седници већа одржаној дана 21.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиље изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 803/23 од 17.08.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 803/23 од 17.08.2023. године преиначена је пресуда Основног суда у Сјеници П1 57/22 од 08.11.2022. године тако што је одбијен тужбени захтев којим је тужиља тражила да се тужена обавезе да на њено име пензијском фонду Републике Србије уплати доприносе за пензијско и инвалидско осигурање за период од 01.01.2002. године до 07.07.2003. године по прописаној основици и обавезана тужиља да на име трошкова парничног поступка плати туженој износ од 18.000,00 динара у року од 15 дана од дана пријема отправка пресуде.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену тужиља је благовремено изјавила ревизију због битних повреда одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Одлучујући о изјављеној ревизији у складу са чланом 403. став 2. тачка 2. и чланом 408. ЗПП, Врховни суд је нашао да тужиљина ревизија није основана.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју ревизијски суд пази по службеној дужности. У ревизији се не наводе друге битне повреде одредаба парничног поступка из тачке 2. наведеног члана, које су у члану 407. став 1. тачка 2. ЗПП предвиђене као

разлози за тај правни лек. Битна повреда из члана 374. став 2. тачка 12. ЗПП, на коју тужила указује, није законски разлог за ревизију.

Тужила поднетом тужбом тражи да се тужена обавезе на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање у периоду од 01.01.2002. године до 07.07.2003. године, када је била у радном односу у ДП „Рас“ из Новог Пазара, с обзиром да њен послодавац није извршио њихову уплату а престао је са радом због отварања стечајног поступка.

Првостепени суд је, применом Закона о уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине категорије осигураника-запослених („Службени гласник Републике Србије“ број 85/05), усвојио тужбени захтев. По становишту тог суда, право на уплату доприноса по том закону има лице које је од 01.01.1991. године до 31.12.2003. године било у радном односу у предузећу (привредном друштву), установи, банци, организацији и земљорадничкој задрузи у Републици Србији, а које је у том периоду било пријављено на осигурање (члан 2), при чему захтев за уплату доприноса могу поднети и лица која су била у радном односу код послодавца који је престао да постоји (стечај, ликвидација и друго), у складу са чланом 5. став 1. тачка 1. тог закона.

Другостепени суд је, одлучујући о жалби тужене, преиначио првостепену пресуду и одбио тужбени захтев. По становишту тог суда, тужила своје потраживање није пријавила у поступку стечаја послодавца, због чега оно у том поступку није ни утврђено. Осим тога, тужена одговара само за материјалну штету због потпуног или делимичног неизвршења правноснажних и извршних судских одлука, односно у стечају утврђених потраживања запослених из радног односа, која су без њихове кривице остала ненамирена у поступку стечаја вођеном над стечајним дужником са већинским друштвеним или државним капиталом, уз услов да је претходно утврђена повреда права на суђење у разумном року. С обзиром да тај услов у овом случају није испуњен, то нема ни основа за обавезу тужене да за тужилу изврши уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање.

По становишту Врховног суда, обвезник уплате доприноса за пензијско и инвалидско осигурање запослених је тужилин послодавац. Тужена не може бити обвезник уплате доприноса само због чињенице да је над послодавцем тужиле отворен стечајни поступак, без обзира што је он пословао са друштвеним капиталом. Одговорност тужене за потраживање запослених из радног односа са друштвеним предузећем у стечају постоји само ако су она пријављена и утврђена у стечајном поступку а нису без њихове кривице у том поступку намирена, под условом да се утврди повреда права на суђење у разумном року. У овом спору ти услови за успостављање одговорности тужене државе, у смислу члана 31. Закона о заштити права на суђење у разумном року нису испуњени.

Законом о уплати доприноса за пензијско и инвалидско осигурање за поједине категорије осигураника - запослених, признато је право на уплату доприноса за пензијско и инвалидско осигурање лицу које је од 01.01.1991. до 31.12.2003. године било у радном односу код послодавца у Републици Србији, и које је у том периоду било пријављено на осигурање (члан 2). То право остварује се захтевом за уплату

доприноса који подноси лице које је било у радном односу код послодавца који је престао да постоји услед стечаја, ликвидације или другог разлога (члан 5. став 1. тачка 1). Захтев се подноси у року од три месеца од дана ступања на снагу тог закона (члан 6). Средства за уплату доприноса у складу са тим законом обезбеђују се у буџету Републике Србије, у оквиру средстава намењених трансферима организацијама обавезног социјалног осигурања (члан 8. став 1). Након уплате, односно преноса средстава Републички фонд за пензијско и инвалидско осигурање доноси решење о утврђивању стажа осигурања (члан 7. став 4), а Република Србија преузима потраживања која Фонд има према послодавцу (члан 8. став 2).

Тужилца се није користила правом да оствари стаж осигурања по основу наведеног закона, чија примена сада није могућа јер је истекла његова важност. Уплата доприноса за пензијско и инвалидско осигурање по одредбама тог закона била је временски ограничена роком од три месеца од дана његовог ступања на снагу, у којем се подноси захтев за уплату доприноса у смислу чланова 4. и 5. тог закона.

Из наведених разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

Председник већа - судија
Бранислав Босиљковић, с.р.

За тачност отправка
Заменик управитеља писарнице
Миланка Ранковић